

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA
CENTRUL DE ARMONIZARE A LEGISLAȚIEI

Nr. 31/02-126-3087

Chișinău

22 martie 2023

Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării

cancelaria@me.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat

cancelaria@gov.md

Ref: scrisoarea nr. 18-69-2248 din 2 martie 2023 / număr unic 151/MDED/2023

Prin prezenta, Centrul de armonizare a legislației prezintă Declarația de compatibilitate, elaborată în baza examinării proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor, promovat în scopul realizării Acțiunii 2.30 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023, aprobat prin HG nr. 90/2023.

Anexă: 15 file

/Semnat electronic/

Șef Centru

Digitally signed by Suceveanu Natalia
Date: 2023.03.22 13:11:51 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Natalia SUCEVEANU

DECLARAȚIE DE COMPATIBILITATE

În baza expertizei proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor, promovat în scopul realizării Acțiunii 2.30 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023, aprobat prin HG nr. 90/2023.

Prezenta Declarație de compatibilitate a fost întocmită de Centrul de armonizare a legislației în baza Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, a HG nr. 657/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea, structurii și efectivului-limită ale Cancelariei de Stat și a HG nr. 1171/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene.

Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor transpune:

- art. 2, lit. (a), (c), (m), (n); art. 6, alin. (2), lit. (c); art. 7, alin. (4), lit. (d), (f), alin. (4a) și alin. (6); art. 11a; art. 13, alin. (2) și pct. 11a, 23a, 23b, 23c din Anexa I la Directiva 2005/29/CE Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2005 privind practicile comerciale neloiale ale întreprinderilor de pe piața internă față de consumatori și de modificare a Directivei 84/450/CEE a Consiliului, a Directivelor 97/7/CE, 98/27/CE și 2002/65/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 al Parlamentului European și al Consiliului (Directiva privind practicile comerciale neloiale), CELEX: 32005L0029, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 149 din 11 iunie 2005, așa cum a fost modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2019/2161 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 noiembrie 2019 / Directive 2005/29/EC of the European Parliament and of the Council of 11 May 2005 concerning unfair business-to-consumer commercial practices in the internal market and amending Council Directive 84/450/EEC, Directives 97/7/EC, 98/27/EC and 2002/65/EC of the European Parliament and of the Council and Regulation (EC) No 2006/2004 of the European Parliament and of the Council (Unfair Commercial Practices Directive), published in the Official Journal L 49 of 11 June 2005, as was last time amended by Directive (EU) 2019/2161 of the European Parliament and of the Council of 27 November 2019;

- Directiva 2013/11/UE Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2013 privind soluționarea alternativă a litigiilor în materie de consum și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 și a Directivei 2009/22/CE (Directiva privind SAL în materie de consum), CELEX: 32013L0011, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 165 din 18 iunie 2013, așa cum a fost modificată ultima oară prin Regulamentul (UE) 2017/2394 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2017 / Directive 2013/11/EU of the European Parliament and of the Council of 21 May 2013 on alternative dispute resolution for consumer disputes and amending Regulation (EC) No 2006/2004 and Directive 2009/22/EC (Directive on consumer ADR), published in the Official Journal L 165 of 18 June 2013, as was last time amended by Regulation (EU) 2017/2394 of the European Parliament and of the Council of 12 December 2017;

- art. 1; art. 2 (pct. 2, 3, 5 – 8, 10 – 13); art. 3, alin. (1) – (4), alin. (5) lit. (b); art. 6; art. 7, alin. (1), (3) – (5); art. 8 – 9, art. 10, alin. (1), (2), (6); art. 11, alin. (1), (3); art. 13, alin. (3) – (6); art. 14, alin. (3) – (4); art. 15 – 18; art. 21, alin. (2) din Directiva (UE) 2019/771 Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2019 privind anumite aspecte referitoare la contractele de vânzare de bunuri, de modificare a Regulamentului (UE) 2017/2394 și a Directivei 2009/22/CE și de abrogare a Directivei 1999/44/CE, CELEX: 32019L0771, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 136 din 22 mai 2019 / Directive (EU) 2019/771 of the European Parliament and of the Council of 20 May 2019 on certain aspects concerning contracts for the sale of goods, amending Regulation (EU) 2017/2394 and Directive 2009/22/EC, and repealing Directive 1999/44/EC, published in the Official Journal L 136 of 22 May 2019;

- art. 3 (pct. 2, 3, 12, 14 – 16); art. 5 – 6; art. 8 – 31; art. 33 – 34 din Regulamentul (UE) 2017/2394 Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2017 privind cooperarea dintre autoritățile naționale însărcinate să asigure respectarea legislației în materie de protecție a consumatorului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004, CELEX: 32017R2394, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 345 din 27 decembrie 2017, așa cum a fost modificat ultima oară prin Directiva (UE) 2019/771 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2019 / Regulation (EU) 2017/2394 of the European Parliament and of the Council of 12 December 2017 on cooperation between national authorities responsible for the enforcement of consumer protection laws and repealing Regulation (EC) No 2006/2004, published in the Official Journal L 345 of 27 December 2017, as was last time amended by Directive (EU) 2019/771 of the European Parliament and of the Council of 20 May 2019.

I. Obiectul proiectului

Proiectul național prezentat spre expertiză are drept scop revizuirea cadrului național primar în domeniul protecției consumatorului - Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor, în vederea asigurării unei compatibilități depline cu dispozițiile Directivei 2005/29/CE, Directivei 2013/11/UE, Directivei (UE) 2019/771 și Regulamentului (UE) 2017/2394.

Proiectul național propus spre examinare reprezintă un **exercițiu de continuitate a armonizării legislației RM cu legislația UE în domeniul protecției consumatorilor**, în măsura în care, Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor a asigurat anterior transpunerea parțială a prevederilor Directivei 2005/29/CE, Directivei 1999/44/CE¹ și Regulamentului (CE) nr. 2006/2004².

¹ Abrogată prin Directiva (UE) 2019/771 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2019 privind anumite aspecte referitoare la contractele de vânzare de bunuri, de modificare a Regulamentului (UE) 2017/2394 și a Directivei 2009/22/CE și de abrogare a Directivei 1999/44/CE.

² Abrogat prin Regulamentul (UE) 2017/2394 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2017 privind cooperarea dintre autoritățile naționale însărcinate să asigure respectarea legislației în materie de protecție a consumatorului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004.

Proiectul de act normativ reglementează, în principal, următoarele aspecte relevante din punct de vedere al transpunerii Directivei 2005/29/CE:

- Definește noțiunea de „consumator”, „produs”, „ierarhie” și „piață online” (Art. I, pct. 2 din proiectul național, de modificare a art. 1 din Legea nr. 105/2003);
- Stabilește o nouă practică de comercializare considerată a fi înșelătoare și anume activitatea de comercializare a unor bunuri ca fiind identice, deși, în realitate, acestea au o compoziție sau caracteristici semnificativ diferite (Art. I, pct. 8 din proiectul național, de modificare a art. 13 din Legea nr. 105/2003);
- Prevede noi informații care urmează a fi puse la dispoziția consumatorilor în cadrul invitației de a cumpăra, în vederea luării unei decizii comerciale în cunoștință de cauză (Art. I, pct. 8 din proiectul național, de modificare a art. 13 din Legea nr. 105/2003);
- Identifică unele măsuri reparatorii pentru comercianții afectați de practicile comerciale neloiale (Art. I, pct. 9 din proiectul național, de modificare a art. 15 din Legea nr. 105/2003);
- Stabilește noi criterii care urmează a fi luate în considerare pentru aplicarea de sancțiuni în cazul nerespectării dispozițiilor privind practicile comerciale neloiale (Art. I, pct. 9 din proiectul național, de modificare a art. 15 din Legea nr. 105/2003);
- Prevede noi situații considerate neloiale, identificate drept practici comerciale înșelătoare (Art. I, pct. 9 din proiectul național, de modificare a art. 15 din Legea nr. 105/2003).

Proiectul de act normativ reglementează, în principal, următoarele aspecte relevante din punct de vedere al transpunerii Directivei 2013/11/UE:

- Stabilește obiectul și domeniul de reglementare în ceea ce privește procedurile de soluționare extrajudiciară a litigiilor naționale și transfrontaliere care privesc obligațiile contractuale prevăzute în contractele de vânzări sau în contractele de prestări de servicii (Art. I, pct. 3 și pct. 21 din proiectul național, de modificare a art. 2 din Legea nr. 105/2003);
- Definește noțiunile relevante domeniului reglementat, precum: „consumator”, „litigiu intern”, „litigiu transfrontalier”, „procedură SAL”, „entitate SAL” „autoritate competentă”, „comerciant stabilit”, „entitate SAL stabilită” (Art. I, pct. 2 din proiectul național, de modificare a art. 1 din Legea nr. 105/2003);
- Prevede cerințe privind accesul la entitățile SAL și procedurile SAL (Art. I, pct. 21 din proiectul național, de completare a Legii nr. 105/2003 cu un nou Capitol VII²);
- Instituie obligația de transparență a entităților SAL (Art. I, pct. 21 din proiectul național, de completare a Legii nr. 105/2003 cu un nou Capitol VII²);
- Prevede cerințele necesare asigurării eficacității procedurilor SAL, dar și condiții privind organizarea și desfășurarea procedurilor SAL (Art. I, pct. 21 din proiectul național, de completare a Legii nr. 105/2003 cu un nou Capitol VII²);
- Stabilește efectul procedurilor SAL asupra termenelor de decădere și de prescripție (Art. I, pct. 21 din proiectul național, de completare a Legii nr. 105/2003 cu un nou Capitol VII²);

- Instituie obligația de informare a consumatorilor de către comercianți cu privire la entitatea sau entitățile SAL, precum și alte aspecte conexe acestei obligații (Art. I, pct. 21 din proiectul național, de completare a Legii nr. 105/2003 cu un nou Capitol VII²);
- Prevede rolul autorităților competente în cadrul acestui proces (Art. I, pct. 21 din proiectul național, de completare a Legii nr. 105/2003 cu un nou Capitol VII²).

Proiectul de act normativ reglementează, în principal, următoarele aspecte relevante din punct de vedere al transpunerii Directivei (UE) 2019/771:

- Stabilește obiectul și domeniul de reglementare în ceea ce privește măsurile referitoare la contractele de vânzare încheiate între consumator și vânzător, în special norme privind conformitatea bunurilor cu contractul, măsurile corective în caz de neconformitate, modalitățile de punere în aplicare a respectivelor măsuri corective, precum și garanțiile comerciale (Art. I, pct. 3 din proiectul național, de modificare a art. 2 din Legea nr. 105/2003);
- Definește noțiunile relevante domeniului reglementat, precum: „consumator”, „vânzător”, „produs”, „conținut digital”, „serviciu digital”, „compatibilitate”, „interoperabilitate”, „suport durabil”, „garanție comercială” și „durabilitate” (Art. I, pct. 2 din proiectul național, de modificare a art. 1 din Legea nr. 105/2003);
- Instituie unele măsuri corective de care poate beneficia un consumator în caz de neconformitate a bunurilor, pentru a beneficia de o reducere proporțională a prețului sau de a obține încetarea contractului respectiv, precum și modalitățile de punere în aplicare a respectivelor măsuri corective (Art. I, pct. 12 din proiectul național, de modificare a art. 18 din Legea nr. 105/2003);
- Stabilește noi cerințe pentru garanțiile comerciale, dar și prevede dreptul la o acțiune în regres pentru o neconformitate care rezultă dintr-un act sau o omisiune (Art. I, pct. 13 și pct. 15 din proiectul național, de modificare a art. 18² și art. 18⁴ din Legea nr. 105/2003);
- Prevede cerințe subiective și obiective de conformitate pe care bunurile trebuie să le respecte, pentru a fi în conformitate cu contractul de vânzare (Art. I, pct. 10 din proiectul național, de modificare a art. 16¹ din Legea nr. 105/2003);
- Stabilește condițiile în care instalarea bunului se consideră a fi incorectă (Art. I, pct. 10 din proiectul național, de modificare a art. 16¹ din Legea nr. 105/2003);
- Prevede drepturile terților în cazul în care o restricție care rezultă din încălcarea oricărui drept al unui terț, în special a drepturilor de proprietate intelectuală, răspunderea vânzătorului față de consumator pentru orice neconformitate care există în momentul livrării bunurilor, precum și sarcina probei în aceste cazuri (Art. I, pct. 11 și pct. 14 din proiectul național, de modificare a art. 16², și art. 18³ – 18⁴ din Legea nr. 105/2003).

Proiectul de act normativ reglementează, în principal, următoarele aspecte relevante din punct de vedere al transpunerii Regulamentului (UE) 2017/2394:

- Definește noțiunile relevante domeniului reglementat, precum: „încălcare transfrontalieră”, „încălcare pe scară largă”, „consumator”, „prejudiciu adus

intereselor colective ale consumatorilor”, „interfață online”, „activități de supraveghere a pieței” (Art. I, pct. 2 din proiectul național, de modificare a art. 1 din Legea nr. 105/2003);

- Prevede cadrul instituțional referitor la cooperarea privind încălcările transfrontaliere în domeniul protecției consumatorului (Art. I, pct. 20 din proiectul național, de modificare a redacției Capitolului VII¹, în speță, art. 33¹ la Legea nr. 105/2003);
- Stabilește mecanismul de asistență reciprocă și anume procedura privind solicitările de informații, privind cererile de asistență reciprocă și cazul în care autoritatea solicitată poate să refuze să dea curs unei cereri de asistență reciprocă (Art. I, pct. 20 din proiectul național, de modificare a redacției Capitolului VII¹, în speță, art. 33² - 33⁴ la Legea nr. 105/2003);
- Instituie mecanisme coordonate de cercetare/verificare privind asigurarea respectării legislației în cazul încălcărilor transfrontaliere (Art. I, pct. 20 din proiectul național, de modificare a redacției Capitolului VII¹, în speță, art. 33⁵ – 33¹⁰ la Legea nr. 105/2003);
- Prevede activități de protecție a consumatorilor în cadrul cooperării transfrontaliere (Art. I, pct. 20 din proiectul național, de modificare a redacției Capitolului VII¹, în speță, art. 33¹¹ – 33¹⁴ la Legea nr. 105/2003).

II. Evaluarea din perspectiva compatibilității cu Dreptul UE

Din punct de vedere al dreptului UE, prin prisma obiectului de reglementare, prezentul demers normativ se circumscrie reglementărilor statuate la nivelul UE, subsumate *Politicii privind protecția consumatorului*.

Astfel, din perspectiva proiectului examinat, la nivelul legislației europene, prezintă relevanță directă dispozițiile: **Directivei 2005/29/CE** a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2005 privind practicile comerciale neloiale ale întreprinderilor de pe piața internă față de consumatori și de modificare a Directivei 84/450/CEE a Consiliului, a Directivelor 97/7/CE, 98/27/CE și 2002/65/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 al Parlamentului European și al Consiliului (Directiva privind practicile comerciale neloiale); **Directivei 2013/11/UE** a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2013 privind soluționarea alternativă a litigiilor în materie de consum și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 și a Directivei 2009/22/CE (Directiva privind SAL în materie de consum), **Directivei (UE) 2019/771** a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2019 privind anumite aspecte referitoare la contractele de vânzare de bunuri, de modificare a Regulamentului (UE) 2017/2394 și a Directivei 2009/22/CE și de abrogare a Directivei 1999/44/CE și **Regulamentului (UE) 2017/2394** al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2017 privind cooperarea dintre autoritățile naționale însărcinate să asigure respectarea legislației în materie de protecție a consumatorului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004.

1. Directiva 2005/29/CE definește practicile comerciale neloiale ale întreprinderilor față de consumatori care sunt interzise în Uniunea Europeană. Aceasta se aplică oricărei acțiuni sau

omisiuni în directă legătură cu promovarea, vânzarea sau furnizarea unui produs de către un comerciant către consumatori. Astfel, directiva protejează interesele economice ale consumatorilor înaintea, în timpul și ulterior desfășurării unei tranzacții comerciale.

Din momentul adoptării și până în prezent, Directiva 2005/29/CE a fost supusă mai multor modificări succesive, după cum urmează: *Directiva 2006/114/CE* a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006, *Directiva 2009/22/CE* a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009, *Directiva 2011/83/UE* a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2011 și *Regulamentul (UE) 2017/2394* al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2017 (actele UE prenotate au abrogat parțial prevederile art. 14, art. 15, alin. (1) și art. 16 din directivă, articole care privesc modificarea unor acte UE), dar și modificată prin *Directiva (UE) 2019/2161* a Parlamentului European și a Consiliului din 27 noiembrie 2019, care a completat actul UE la art. 2 cu noi noțiuni relevante domeniului („produs”, „ierarhie” și „piață online”), a revizuit redacția art. 3, alin. (5) și (6) privind domeniul de aplicare al actului UE și conținutul art. 6 - 7 privind acțiunile înșelătoare și omisiunile înșelătoare, a introdus art. 11a privind măsurile reparatorii, și a modificat redacția art. 13 „Sancțiuni” și a completat Anexa I la actul UE cu noi practici comerciale înșelătoare.

Transpunerea și implementarea dispozițiilor Directivei 2005/29/CE este importantă în contextul realizării obligațiilor Republicii Moldova ce rezultă din prevederile Anexei IV la Capitolul 5 „Protecția consumatorilor” din Titlul IV „Cooperarea economică și alte tipuri de cooperare sectorială” al Acordului de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană, având termen de implementare 4 ani de la intrarea în vigoare a acestuia – **anul 2018**.

a) Măsuri naționale de transpunere existente ale Directivei 2005/29/CE

Evaluând gradul de realizare a angajamentelor de transpunere și implementare a Directivei 2005/29/CE în legislația națională, constatăm că, actul UE prenotat reprezintă un **exercițiu de continuitate a armonizării legislației naționale** în domeniul protecției consumatorului privind practicile comerciale neloiale, aceasta constituind anterior obiect al transunerii prin Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor (actul național în vigoare nu prevede ultima modificare adusă actului UE prin Directiva (UE) 2019/2161 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 noiembrie 2019), iar proiectul supus expertizei de compatibilitate vine să modifice actul național prenotat în vederea asigurării unei transunerii integrale a Directivei 2005/29/CE, cu modificările suportate prin Directiva (UE) 2019/2161.

b) Analiza comparativă a transunerii dispozițiilor Directivei 2005/29/CE

În ceea ce privește transpunerea *Directivei 2005/29/CE*, menționăm cu titlu general că, proiectul național, reieșind din obiectul său specific de reglementare și scopul urmărit, **asigură transpunerea selectivă a actului UE**, după cum urmează:

Noțiunile definite la pct. 2 la proiectul național și anume noțiunea de „consumator”, „produs”, „ierarhie” și „piață online”, corespund noțiunilor corespondente din art. 2 al actului UE.

Pct. 8 din proiectul național, și anume noua lit. c) la alin. (7), art. 13 din Lege, prevede o nouă practică de comercializare considerată a fi înșelătoare și anume activitatea de comercializare a unor bunuri ca fiind identice, deși, în realitate, acestea au o compoziție sau caracteristici semnificativ diferite, în conformitate cu prevederile lit. c) din art. 6, alin. (2) din Directiva 2005/29/CE.

Pct. 8 din proiectul național, și anume noua redacție a alin. (11) din art. 13 la Lege, precum și noile alin. (11¹) și (11²) la acesta, care prevăd noi informații care urmează a fi puse la dispoziția consumatorilor în cadrul invitației de a cumpăra, în vederea luării unei decizii comerciale în cunoștință de cauză, corespund dispozițiilor art. 7, alin. (4), lit. (d), (f) și alin. (4a) și (6) din Directiva 2005/29/CE.

Pct. 8 din proiectul național, completează alin. (12) la art. 13 din Lege cu noile lit. k1), x), y) și z) prin care se prevăd noi situații considerate neloiale, identificate drept practici comerciale înșelătoare, astfel cum definește astfel de situații și actul UE la Anexa I, pct. 11a, 23a, 23b și 23c.

Proiectul național la pct. 9 completează alin. (6) – (9) la art. 15 din Lege cu noi prevederi privind măsuri reparatorii pentru comercianții afectați de practicile comerciale neloiale și noi criterii care urmează a fi luate în considerare pentru aplicarea de sancțiuni în cazul nerespectării dispozițiilor privind practicile comerciale neloiale, astfel cum prevede și Directiva 2005/29/CE la art. 11a și art. 13, alin. (2).

c) Prevederi ale Directivei 2005/29/CE non-aplicabile

Următoarele dispoziții ale actului UE nu constituie obiect al transpunerii, întrucât stabilesc obligații specifice pe seama statelor membre, precum și obligații pe seama instituțiilor UE care nu pot fi implementate de către Republica Moldova, având în vedere statutul de stat candidat la aderarea UE: art. 3, alin. (6), art. 7, alin. (5), art. 13, alin. (4) și (5), art. 14 – 21 și Anexa II.

d) Prevederi ale Directivei 2005/29/CE opționale

Dispozițiile art. 3, alin. (9) care stabilesc posibilitatea statului de a impune în legătură cu serviciile financiare, cerințe mai restrictive sau mai riguroase decât cele prevăzute de actul UE, nu au fost preluate de proiect, fiind instituie doar cerințele normative statuate expres de actul UE.

În contextul celor expuse *supra*, în urma evaluării efectuate, constatăm că, prin prezentul proiect de comun cu prevederile deja existente în Legea nr. 105/2003, se asigură transpunerea integrală a Directivei 2005/29/CE în legislația națională.

2. Directiva 2013/11/UE urmărește, prin atingerea unui nivel înalt de protecție a consumatorilor, să contribuie la buna funcționare a pieței interne prin garantarea faptului că reclamațiile împotriva comercianților pot fi prezentate de către consumatori, în mod voluntar,

unor entități care aplică proceduri de soluționare alternativă a litigiilor independente, imparțiale, transparente, eficiente, rapide și echitabile. Prezenta directivă nu aduce atingere legislației naționale care prevede obligativitatea participării la astfel de proceduri, cu condiția ca legislația respectivă să nu împiedice părțile să își exercite dreptul de acces la sistemul judiciar.

Transpunerea și implementarea Directivei 2013/11/UE este importantă în contextul realizării obligațiilor Republicii Moldova, ce rezultă din prevederile art. 38 din Capitolul 5 „Protecția consumatorului” al Titlului V „Comerț și aspecte legate de comerț” din Acordul de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană, potrivit căruia „Părțile cooperează pentru a asigura un nivel înalt de protecție a consumatorilor și pentru a se ajunge la compatibilitatea dintre sistemele lor de protecție a consumatorilor.”

Din momentul adoptării și până în prezent, Directiva 2013/11/UE a fost supusă modificării prin *Regulamentul (UE) 2017/2394* al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2017 care abrogă parțial conținutul art. 22, care privește modificarea Regulamentului (CE) nr. 2006/2004.

Evidențiem că, Directiva 2013/11/UE nu a constituit anterior obiect al transunerii în legislația națională, prezentul proiect *fiind exercițiul primar promovată în sensul dat.*

a) Analiza comparativă a transunerii dispozițiilor Directivei 2013/11/UE:

În ceea ce privește transpunerea *Directivei (UE) 2013/11/UE*, menționăm cu titlu general că, proiectul național, reieșind din obiectul său specific de reglementare și scopul urmărit, **asigură transpunerea integrală a actului UE**, după cum urmează:

Noțiunile definite la pct. 2 și pct. 21 la proiectul național și anume noțiunea de: „consumator”, „litigiu intern”, „litigiu transfrontalier”, „procedură SAL”, „entitate SAL” „autoritate competentă”, „comerciant stabilit”, „entitate SAL stabilită” sunt similare celor prevăzute de Directiva (UE) 2013/11/UE la art. 4.

Proiectul național la pct. 3, care completează prevederile art. 2 din Legea nr. 105/2003 cu noile alin. (24) – (26), dar și pct. 21, care prevede un nou art. 33¹⁵, cu dispoziții generale privind soluționarea alternativă a litigiilor privind protecția consumatorilor este în acord cu art. 1 – 3 din actul UE.

Proiectul național, la pct. 21, completează Legea nr. 105/2003 cu un nou art. 33¹⁶ care prevede competența instituțiilor statului în domeniul soluționării alternative a litigiilor în domeniul protecției consumatorului similar prevederilor UE statuate la art. 18 și art. 15.

Proiectul național, la pct. 21, completează Legea nr. 105/2003 cu un nou art. 33¹⁷ care prevede informațiile care trebuie notificate autorităților competente de către entitățile de soluționare a litigiilor, astfel cum prevede și actul UE la art. 19.

Proiectul național, la pct. 21, completează Legea nr. 105/2003 cu noile art. 33¹⁹ – 33²¹ care reglementează aspecte organizatorice privind procedura de evaluare a entităților SAL, principiile și cerințele de calitate pentru aceste entități și procedurile SAL în acord cu dispozițiile art. 5 – 8 și art. 20 din Directiva (UE) 2013/11/UE.

Pct. 21 din proiectul național completează Legea nr. 105/2003 cu noile art. 33²⁴ – 33²⁸ care prevăd aspecte organizatorice de desfășurare a procedurilor de soluționare a litigiilor privind protecția consumatorilor, efectul procedurilor SAL asupra termenelor de decădere și prescripție, informarea consumatorilor de către comercianți, cooperarea și schimbul de experiență a entităților SAL în corespundere cu prevederile art. 9 – 10, art. 12, 16 – 17.

b) Prevederi ale Directivei 2013/11/UE non-aplicabile

Dispozițiile art. 5, alin. (7); art. 14, alin. (2); art. 16, alin. (2), (4); art. 18, alin. (2); art. 20, alin. (4) și art. 21 – 28 din actul UE nu constituie obiect al transpunerii, întrucât stabilesc obligații specifice pe seama statelor membre, precum și obligații pe seama instituțiilor UE care nu pot fi implementate de către Republica Moldova, având în vedere statutul de stat candidat la aderarea UE.

În contextul celor expuse *supra*, în urma evaluării efectuate, constatăm că, prin prezentul proiect se asigură transpunerea integrală a Directivei 2013/11/UE în Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor.

3. Directiva (UE) 2019/771 are drept scop stabilirea unui cadru legal cu privire la contractele de vânzare încheiate între vânzător și consumator, în special, norme privind conformitatea bunurilor, măsurile corective în caz de neconformitate, modalitățile de punere în aplicare a respectivelor măsuri corective, precum și garanțiile comerciale în scopul asigurării unui nivel ridicat de protecție a consumatorilor și a bunei funcționări a pieței interne.

Deși, Directiva (UE) 2019/771 nu se regăsește expres ca obligație de transpunere în Acordul de Asociere RM-UE, totuși, implementarea acesteia este importantă în măsura în care actul UE abrogă dispozițiile Directivei 1999/44/CE care, la rândul său, este prevăzută în Anexa IV la Capitolul 5 „Protecția consumatorului” din Titlul IV a Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, având stabilit termen de implementare 4 ani de la intrarea în vigoare a acestuia – anul 2018.

a) Măsuri naționale de transpunere existente ale Directivei (UE) 2019/771

Evaluând gradul de realizare a angajamentelor de transpunere și implementare a Directivei (UE) 2019/771 în legislația națională, constatăm că, actul UE prenotat reprezintă un **exercițiu de continuitate a armonizării legislației naționale** în domeniul protecției consumatorului privind practicile comerciale neloiale, în măsura în care dispozițiile Directivei 1999/44/CE au constituit anterior obiect al transpunerii prin Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor. Astfel, se constată, că prezentul proiect vine să asigure transpunerea noului act UE, în speță, Directiva (UE) 2019/771.

b) Analiza comparativă a transpunerii dispozițiilor Directivei (UE) 2019/771

În ceea ce privește transpunerea *Directivei (UE) 2019/771*, menționăm cu titlu general că, proiectul național, reieșind din obiectul său specific de reglementare și scopul urmărit, **asigură transpunerea selectivă a actului UE**, după cum urmează:

Noțiunile definite la pct. 2 la proiectul național și anume noțiunea de „consumator”, „vanzător”, „produs”, „conținut digital”, „serviciu digital”, „compatibilitate”, „interoperabilitate”, „suport durabil”, „garanție comercială” și „durabilitate”, corespund noțiunilor corespondente din art. 2 al actului UE.

Pct. 3 din proiectul național, completează prevederile art. 2 din Legea nr. 105/2003 cu un nou alin. (2¹) și noile lit. d) – g) la alin. 3¹, care prevăd obiectul de reglementare și domeniul de aplicare în ceea ce privește măsurile referitoare la contractele de vânzare încheiate între consumator și vânzător, și care sunt în conformitate cu dispozițiile art. 1 și art. 3 din *Directiva (UE) 2019/771*.

Proiectul național la pct. 10, completează prevederile alin. (2), (2¹), (5) și (7) – (9) la art. 16¹ cu cerințe subiective și obiective de conformitate a bunurilor, cât și prevede situațiile în care un bun este considerat a fi instalat incorect, astfel cum prevede și art. 6 – 8 din *Directiva (UE) 2019/771*.

Pct. 11 din proiectul național, modifică redacția art. 16² din Legea nr. 105/2003, privind drepturile terților și care este în corespundere cu redacția art. 9 din actul UE.

Pct. 12 din proiectul național, modifică redacția art. 18 din Legea nr. 105/2003, prin care se prevăd noi măsuri corective de care poate beneficia un consumator în caz de neconformitate a bunurilor, pentru a beneficia de o reducere proporțională a prețului sau de a obține încetarea contractului respectiv, precum și modalitățile de punere în aplicare a respectivelor măsuri corective, în acord cu prevederile actului UE de la art. 13 – 16.

Pct. 13 și 15 din proiectul național, completează Legea nr. 105/2003 cu un nou art. 18² și noile alin. (1¹) și (1²) la art. 18⁴, cu noi cerințe pentru garanțiile comerciale, dar și prevede dreptul la o acțiune în regres pentru o neconformitate care rezultă dintr-un act sau o omisiune, în corespundere cu prevederile art. 17 – 18 din *Directiva (UE) 2019/771*.

Pct. 14 din proiectul național, modifică redacția art. 18³ din Legea nr. 105/2003, prin care se introduc noi prevederi ce țin de răspunderea vânzătorului în caz de neconformitate a bunurilor, dar și alte prevederi ce țin de sarcina probei ce vizează astfel de situații, astfel cum prevede și actul UE la art. 10 – 11.

c) Obiecții de tehnică legislativă

Cu referire la art. 16, alin. (4) din Legea nr. 105/2003, care prevede că vânzătorul răspunde de declarațiile publice menționate la alin. (2), lit. d) menționăm, că, urmare a modificării articolului prenotat prin proiectul național, trimiterea se va referi la prevederile art.

(2¹), lit. (d), or potrivit art. 7, alin. (2) din Directiva (UE) 2019/771, acestea se referă la cerințele obiective de conformitate și nu la cele subiective.

d) Prevederi ale Directivei (UE) 2019/771 non-aplicabile

Dispozițiile art. 22 – 27 din actul UE nu constituie obiect al transpunerii, întrucât stabilesc obligații specifice pe seama statelor membre, precum și obligații pe seama instituțiilor UE care nu pot fi implementate de către Republica Moldova, având în vedere statutul de stat candidat la aderarea UE.

e) Prevederi ale Directivei (UE) 2019/771 opționale

Actul UE conține unele prevederi cu caracter opțional, care nu au fost preluate în proiectul național, precum: *art. 10, alin. (3)*, care prevede dreptul statelor de a opta pentru termene mai lungi în ceea ce privește răspunderea vânzătorului față de consumator în cazul bunurilor neconforme (în acest sens, s-a optat pentru transpunerea termenelor stabilite de actul UE la art. 10, alin. (1) și (2) și nu majorarea acestora) și *art. 11, alin. (2)*, prin care se instituie posibilitatea statelor de a prevedea un termen de 2 ani pentru sarcina probei, în locul termenului de 1 an (în acest sens, s-a optat pentru transpunerea termenului de 1 an și nu majorarea acestora, pct. 14 de modificare a art. 18³).

În contextul celor expuse *supra*, în urma evaluării efectuate, constatăm că, prin prezentul proiect de comun cu normele deja existente în Legea nr. 105/2003 se asigură transpunerea integrală a Directivei (UE) 2019/771 în Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor.

4. Regulamentul (UE) 2017/2394 stabilește condițiile în care autoritățile competente care au fost desemnate de către statele membre ca fiind responsabile pentru asigurarea respectării legislației Uniunii care protejează interesele consumatorilor cooperează și își coordonează acțiunile între ele și cu Comisia, pentru a garanta respectarea acestei legislații și pentru a asigura buna funcționare a pieței interne, precum și pentru a îmbunătăți protecția intereselor economice ale consumatorilor.

Deși, Regulamentul (UE) 2017/2394 nu se regăsește expres ca obligație de transpunere în Acordul de Asociere RM-UE, totuși, implementarea acestuia este importantă în măsura în care actul UE abrogă dispozițiile Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 care, la rândul său, este prevăzut în Anexa IV la Capitolul 5 „Protecția consumatorului” din Titlul IV a Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, având stabilit termen de implementare 4 ani de la intrarea în vigoare a acestuia – anul 2018.

Din momentul adoptării și până în prezent, Regulamentul (UE) 2017/2394 a fost supus mai multor modificări succesive, după cum urmează: *Regulamentul (UE) 2018/302* al Parlamentului European și al Consiliului din 28 februarie 2018, *Directiva (UE) 2019/770* a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2019 și *Directiva (UE) 2019/771* a

Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2019, care au adus modificări la lista actelor UE de la Anexa Regulamentului (UE) 2017/2394.

a) Măsurile naționale de transpunere existente ale Regulamentului (UE) 2017/2394

Evaluând gradul de realizare a angajamentelor de transpunere și implementare a Regulamentului (UE) 2017/2394 în legislația națională, constatăm că, actul UE prenotat reprezintă un **exercițiu de continuitate a armonizării legislației naționale** în domeniul protecției consumatorului privind practicile comerciale neloiale, în măsura în care dispozițiile Regulamentului (CE) 2006/2004 au constituit anterior obiect al transpunerii prin Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor. Astfel, se constată, că prezentul proiect vine să asigure transpunerea noului act UE, în speță, Regulamentul (UE) 2017/2394.

b) Analiza comparativă a transunerii dispozițiilor Regulamentului (UE) 2017/2394

În ceea ce privește transpunerea *Regulamentului (UE) 2017/2394*, menționăm cu titlu general că, proiectul național, reieșind din obiectul său specific de reglementare și scopul urmărit, **asigură transpunerea selectivă a actului UE**, după cum urmează:

Noțiunile definite la pct. 2 la proiectul național și anume noțiunea de „încălcare transfrontalieră”, „încălcare pe scară largă”, „consumator”, „prejudiciu adus intereselor colective ale consumatorilor”, „interfață online”, „activități de supraveghere a pieței” sunt similare celor prevăzute de actul UE la art. 3.

Proiectul național, la pct. 20, prevede la art. 31¹ noi reglementări privind încălcările transfrontaliere în domeniul protecției consumatorului în acord cu dispozițiile Regulamentului (UE) 2017/2394, statuate la art. 5 – 6 și art. 9 – 10.

Mecanismul de asistență reciprocă și anume, procedura privind solicitările de informații, cererile de asistență reciprocă și cazul în care autoritatea solicitată poate să refuze să dea curs unei cereri de asistență reciprocă, prevăzute de proiectul național la pct. 20, art. 31² – 31¹⁰ sunt similare celor prevăzute la art. 11 – 25 din actul UE.

Proiectul național, la pct. 20, introduce art. 31¹¹ – 33¹⁴ care stabilesc activități de protecție a consumatorilor în cadrul cooperării transfrontaliere, astfel cum prevede și art. 26 – 31, art. 33 – 34 din Regulamentul (UE) 2017/2394.

c) Prevederi ale Regulamentului (UE) 2017/2394 non-aplicabile

Dispozițiile art. 3, pct. 4, 5, 8; art. 4; art. 7 – 8; art. 14, alin. (3) – (6); art. 23, alin. (3); art. 26, alin. (2); art. 27, alin. (2); art. 28; art. 29, alin. (3); art. 32; art. 35 – 42 din actul UE nu constituie obiect al transunerii, întrucât stabilesc obligații specifice pe seama statelor membre, precum și obligații pe seama instituțiilor UE care nu pot fi implementate de către Republica Moldova, având în vedere statutul de stat candidat la aderarea UE.

În contextul celor expuse *supra*, în urma evaluării efectuate, constatăm că, prin prezentul proiect de comun cu prevederile deja existente în Legea nr. 105/2003 se asigură transpunerea integrală a Regulamentului (UE) 2017/2394 în Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor.

III. Respectarea mecanismului de armonizare

a) Obiecții privind clauza de armonizare

Cu referire la **clauza de armonizare a proiectului național**, menționăm că aceasta urmează a fi revizuită potrivit cerințelor art. 44, alin. (3) din Legea 100/2017 cu privire la actele normative și pct. 30 din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 1171/2018. Prin urmare, clauza de armonizare urmează a fi completată și expusă în următoarea redacție:

Prezenta Lege transpune:

- art. 2, lit. (a), (c), (m), (n); art. 6, alin. (2), lit. (c); art. 7, alin. (4), lit. (d), (f), alin. (4a) și alin. (6); art. 11a; art. 13, alin. (2) și pct. 11a, 23a, 23b, 23c din Anexa I la Directiva 2005/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2005 privind practicile comerciale neloiale ale întreprinderilor de pe piața internă față de consumatori și de modificare a Directivei 84/450/CEE a Consiliului, a Directivelor 97/7/CE, 98/27/CE și 2002/65/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 al Parlamentului European și al Consiliului (Directiva privind practicile comerciale neloiale), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 149 din 11 iunie 2005, așa cum a fost modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2019/2161 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 noiembrie 2019;

- Directiva 2013/11/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2013 privind soluționarea alternativă a litigiilor în materie de consum și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 și a Directivei 2009/22/CE (Directiva privind SAL în materie de consum), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 165 din 18 iunie 2013, așa cum a fost modificată ultima oară prin Regulamentul (UE) 2017/2394 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2017;

- art. 1; art. 2 (pct. 2, 3, 5 – 8, 10 – 13); art. 3, alin. (1) – (4), alin. (5) lit. (b); art. 6; art. 7, alin. (1), (3) – (5); art. 8 – 9, art. 10, alin. (1), (2), (6); art. 11, alin. (1), (3); art. 13, alin. (3) – (6); art. 14, alin. (3) – (4); art. 15 – 18; art. 21, alin. (2) din Directiva (UE) 2019/771 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2019 privind anumite aspecte referitoare la contractele de vânzare de bunuri, de modificare a Regulamentului (UE) 2017/2394 și a Directivei 2009/22/CE și de abrogare a Directivei 1999/44/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 136 din 22 mai 2019;

- art. 3 (pct. 2, 3, 12, 14 – 16); art. 5 – 6; art. 8 – 31; art. 33 – 34 din Regulamentul (UE) 2017/2394 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2017 privind cooperarea dintre autoritățile naționale însărcinate să asigure respectarea legislației în materie de

protecție a consumatorului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 345 din 27 decembrie 2017, așa cum a fost modificat ultima oară prin Directiva (UE) 2019/771 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2019.

Totodată, urmează a fi abrogat art. 34¹ din Legea nr. 105/2003, care prevede în dispozițiile finale ale actului național, clauza de armonizare. În acest sens, menționăm că, proiectul urmează să prevadă și o **clauză de armonizare pentru Legea nr. 105/2003, după preambul și clauza de adoptare**, expusă în următoarea redacție:

Prezenta Lege transpune

- Directiva 2005/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2005 privind practicile comerciale neloiale ale întreprinderilor de pe piața internă față de consumatori și de modificare a Directivei 84/450/CEE a Consiliului, a Directivelor 97/7/CE, 98/27/CE și 2002/65/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 al Parlamentului European și al Consiliului (Directiva privind practicile comerciale neloiale), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 149 din 11 iunie 2005, așa cum a fost modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2019/2161 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 noiembrie 2019;

- Directiva 2013/11/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2013 privind soluționarea alternativă a litigiilor în materie de consum și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 și a Directivei 2009/22/CE (Directiva privind SAL în materie de consum), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 165 din 18 iunie 2013, așa cum a fost modificată ultima oară prin Regulamentul (UE) 2017/2394 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2017;

- Directiva (UE) 2019/771 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2019 privind anumite aspecte referitoare la contractele de vânzare de bunuri, de modificare a Regulamentului (UE) 2017/2394 și a Directivei 2009/22/CE și de abrogare a Directivei 1999/44/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 136 din 22 mai 2019;

- Regulamentul (UE) 2017/2394 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2017 privind cooperarea dintre autoritățile naționale însărcinate să asigure respectarea legislației în materie de protecție a consumatorului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 345 din 27 decembrie 2017, așa cum a fost modificat ultima oară prin Directiva (UE) 2019/771 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2019.

b) Obiecții privind Nota Informativă

Nota Informativă a proiectului național urmează a fi revizuită în vederea respectării cerințelor stabilite în art. 30 din Legea 100/2017 privind actele normative, respectiv, Compartimentul 3 „Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene” va fi completat cu informația

privind gradul de transpunere a proiectului național identificat prin prezenta Declarație, precum și angajamentele asumate de Republica Moldova în temeiul acordurilor bilaterale cu UE care au stat la baza elaborării proiectului național, și anume: prevederile art. 38 și Anexa IV din Capitolul 5 „Protecția consumatorului” al Titlului IV „Comerț și aspecte legate de comerț” din Acordul de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană. La fel, Nota informativă se va completa cu Compartimentul 9 „Constatările expertizei de compatibilitate”, în care se vor include concluziile expertizei de compatibilitate prezentate *infra*.

IV. Concluzii

Ca urmare a expertizei realizate, constatăm că, prin proiectul național se continuă procesul de transpunere în legislația națională a prevederilor UE referitoare la practicile comerciale neloiale ale întreprinderilor față de consumatori, cooperarea dintre autoritățile naționale însărcinate să asigure respectarea legislației în materie de protecție a consumatorului, cât și a anumitor aspecte referitoare la contractele de vânzare de bunuri, precum și se asigură transpunerea primară a normelor UE referitoare la soluționarea alternativă a litigiilor în materie de consum, asigurându-se astfel transpunerea totală în legislația națională a Directivei 2005/29/CE, Directivei 2013/11/UE, Directivei (UE) 2019/771, precum și Regulamentului (UE) 2017/2394.

Totodată, în procesul de definitivare al proiectului, se vor lua în considerare obiecțiile de compatibilitate, expuse în Compartimentul III al Declarației, privind revizuirea Compartimentului 3 al Notei Informative și Clauzei de armonizare.

Facem mențiunea că analiza Centrului de armonizare a legislației nu are în vedere elementele de oportunitate ale soluțiilor juridice incluse în proiectul de act normativ, ci se referă strict la conformitatea acestora cu Dreptul UE aplicabil și obligațiile juridice asumate în lumina Acordului de Asociere RM – UE.

Expert al Centrului de armonizare a legislației:

Natalia Vitvițchi, consultant principal

Tel: 022-250-477

Email: natalia.vitvitchi@gov.md

Natalia V.